gemeente **Roermond**

VOORSTEL AAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: **Kredietrapportage 2021**
Zaaknummer: **15262-2022**
Datum: **10 mei 2022**

Inleiding

De kredietrapportage heeft tot doel uw raad te informeren over de voortgang van de investeringen waarvoor een krediet beschikbaar is gesteld. Op basis van deze rapportage worden kredieten afgesloten, doorgeschoven en wordt in incidentele gevallen verzocht om aanvullende middelen ter beschikking te stellen.
De kredietrapportage wordt u aangeboden vooruitlopende op de jaarverantwoording 2021. Hierdoor wordt uw raad in de gelegenheid gesteld een besluit te nemen over kredietaanpassingen voor de behandeling van de jaarverantwoording waarmee wordt voldaan aan het rechtmatigheidsvereiste. De meerjarige financiële effecten van de kredietrapportage maken onderdeel uit van de actualisatie van de financiële positie in de voorjaarsnota 2022.

Tegelijk met het vaststellen van de kredietrapportage wordt u ook gevraagd in te stemmen met het aanpassen van een aantal kredieten in verband met het toerekenen van ambtelijke uren aan projecten. Dit is een verplichting op basis van de regelgeving uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Naast het voldoen aan een wettelijk verplichting wordt hiermee ook invulling gegeven aan de betreffende oplossingsrichting (taakstelling) uit de begroting 2021.

Kredietrapportage 2021

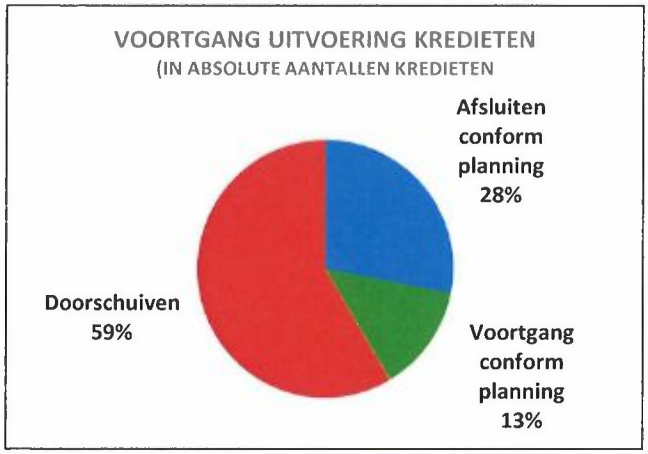
Uitsluitend kredieten met materiele overschrijdingen en/of kredieten waar iets bijzonders mee aan de hand is zijn toegelicht. Indien zich bij de uitvoering van de projecten afwijkingen ten opzichte van de planning of de beschikbaar gestelde budgetten hebben voorgedaan of worden verwacht, worden deze bij het betreffende project expliciet vermeld.

Een overzicht van (lopende) investeringskredieten en de toelichtingen is als bijlage (bijlage 1) bijgesloten. Hierin wordt per programma van de begroting een overzicht gegeven van:

- kredieten welke worden afgesloten of,
- kredieten waarvan de afsluitdatum wordt aangepast op basis van deze kredietrapportage,
- overige kredieten waarbij wordt gerapporteerd over de voortgang.

Voortgang uitvoering kredieten (onderhanden werk)
Per ultimo 2021 zijn er 82 openstaande kredieten waarover wordt gerapporteerd met een totaal aan nog beschikbare investeringsruimte van ruim € 21,8 mln.

Hiervan worden 23 kredieten afgesloten, waarbij per saldo een bedrag aan resterende investeringsruimte van € 0,8 mln. kan vrijvallen.
Er zijn 48 kredieten – *met een investeringsruimte van € 7,4 mln.* – niet gereed (zoals gepland) in 2021. Deze kredieten worden doorgeschoven naar 2022 of latere jaren.
Vooralsnog verlopen 11 kredieten – *met een investeringsruimte van € 13,6 mln.* – conform planning.

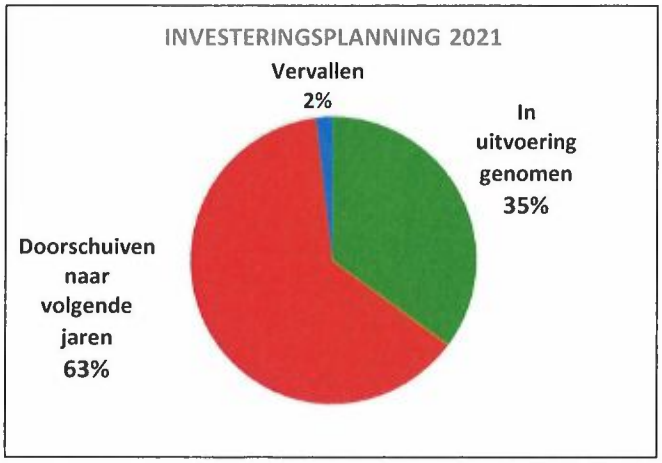
Afwijking en aanpassing van kredieten
Bij negen kredieten is sprake van een aanpassing of afwijkingen die buiten de kaders vallen die hiervoor in de nota activabeleid gesteld zijn:

- *krediet 72005 Vervangen openbare verlichting*
  Voor vervanging van openbare verlichting in 2021 is een krediet verleend van € 203.000. Als gevolg van de gestegen kosten van materialen vertoond dit krediet een overschrijding van ruim € 6.562. Verzocht wordt hiervoor aanvullende middelen beschikbaar te stellen.
- *krediet 75106 uitvoering reconstructie N280*
  Op basis van de cijfers per 31-12-2021 vertoond dit krediet een overschrijding van circa € 3,1 mln. aan de lasten- en de batenkant. Binnen het krediet worden nog een aantal uitgevoerde werkzaamheden verrekend met de provincie. Dit leidt per saldo tot een (budgetneutrale) bijstelling van het krediet met een bedrag met € 4.171.163. Het krediet blijft hiermee binnen de beschikbaar gestelde ruimte.
- *krediet 76124 Aanleg fietspad Slachthuisstraat.*
  Het krediet vertoond een overschrijding van € € 163.699 per ultimo 2021. In 2022 vindt nog herstel van de groenaanplant plaats waarna dit krediet kan worden afgesloten. Op basis van een gewijzigde subsidiebeschikking wordt € 274.500 meer subsidie ontvangen voor uitvoering van de werkzaamheden. Met deze subsidie blijft dit krediet binnen de beschikbare ruimte.
- *kredieten Vitale stad (79030 1C Versterken vestigingsklimaat, 79142 5C Aanpassen nieuwe locatie fietsenstalling, 79085 3B Verbindingspad ECI en 79301 Realisatie busstation)*
  Bij een aantal kredieten binnen Vitale stad is sprake van een overschrijding. De raad heeft het college gemandateerd om binnen de kaders van het programma Vitale Stad de begroting te wijzigen, met inachtneming van de resultaatsverplichtingen uit de subsidiebeschikking. In 2022 vindt de afrekening van de projecten binnen Vitale Stad plaats en zal ook onderling verrekend worden. Over de einduitkomsten van Vitale Stad wordt u geïnformeerd via een raadsinformatiebrief.
- *krediet 74012 Verkeersveilig 2020*
  Dit krediet vertoond een overschrijding van € 15.526. Er loopt ook nog een aansprakelijkheidsstelling. Daarnaast is er een subsidie Verkeersveilig ontvangen van € 57.773 welke nog niet is verwerkt.
- *78004 Vergroening/verduurzaming Waterschapskantoor*
  Voor de dekking van dit krediet is uitgegaan dat hiervoor het verkoopresultaat ad € 442.250 ingezet kan worden. Op basis van de richtlijnen uit het Besluit begroting en Verantwoording (BBV) is dit echter niet toegestaan. Bij de jaarrekening 2021 worden de baten van dit krediet gecorrigeerd en wordt de verkoopopbrengst toegevoegd aan het jaarrekeningresultaat. Hiermee vervalt de dekking voor dit krediet en komen de kapitaallasten ten laste van het begrotingssaldo. De herrekening van de kapitaallasten maakt onderdeel uit van de actualisatie van de financiële positie in de voorjaarsnota en de begroting 2023.

Uitvoering investeringsplanning 2021

Bij het vaststellen van de begroting 2021 is voor een bedrag van € 25,7 mln. aan investeringsruimte beschikbaar gesteld. Van deze investeringsruimte is € 9 mln. in uitvoering genomen en maakt onderdeel uit van de kredieten in deze rapportage.

Per einde 2021 resteert van de oorspronkelijk begrote investeringsruimte nog een bedrag van ruim € 16,7 mln. dat niet in uitvoering is genomen en waarvoor nog geen krediet is aangevraagd. Het merendeel van dit bedrag – circa € 16,2 mln. – wordt doorgeschoven naar 2022 of volgende jaren. Als voornaamste reden voor het doorschuiven van investeringen geldt een gewijzigde planning in combinatie met een langere voorbereidingstijd.
Een bedrag van € 0,5 mln. aan investeringsruimte kan vervallen vanwege voldoende alternatieve investeringsmiddelen.

In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de resterende investeringsruimte per ultimo 2021.

Algemeen beeld

Het algemene beeld dat uit deze kredietrapportage naar voren komt is dat een groot deel van de investeringsplanning en het onderhanden werk niet binnen de geplande termijn wordt opgestart respectievelijk afgerond. Bij het afsluiten van het boekjaar 2021 wordt voor een bedrag van ruim € 23,8 mln. aan kredieten (OHW) en investeringen (IP) doorgeschoven naar volgende jaren. De uitvoering hiervan komt bovenop lopende en geplande kredieten en investeringen in 2022 en verder.

Onderstaande grafiek laat over de periode 2018 – 2021 de investeringsruimte zien (onderhanden werk + investeringsplanning) die bij het afsluiten van de desbetreffende jaren is doorgeschoven naar volgende jaren.

Bron: kredietrapportages 2018 - 2021

Over de periode 2018-2021 is er gemiddeld per jaar een bedrag van € 11,9 mln. aan niet gerealiseerde investeringsruimte (IP + OHW) doorgeschoven naar volgende jaren. Hiermee wordt het beeld uit eerdere kredietrapportages bevestigd dat de uitvoering en realisatie van projecten binnen de geplande termijn verder steeds verder druk komen te staan en doorgeschoven bedragen oplopen. Dit onderschrijft nogmaals de conclusie uit het in 2018 uitgevoerde artikel 213a onderzoek "*Beheerst investeren*" dat er nog onvoldoende beheersing is op het gebied van investeringsprojecten.

In mei 2021 is de organisatie gestart met het verbetertraject voor betere beheersing van projecten waaronder de investeringsprojecten. Dit proces heeft meerdere doelstellingen: verbetering in de projectbeheersing als zodanig, maar ook verbetering in (de keuzes in) het portfolio van projecten. Een meer realistische investeringsplanning is daarmee één van de doelstellingen binnen dit proces.

In de aanloop naar de voorjaarsnota 2022 en begroting 2023 zal de (meerjarige) investeringsruimte verder gespecificeerd worden naar de jaarschijven 2022 en volgende jaren. Specificeren betekent in dit kader vooral temporiseren naar een realistischer tempo gezien de beschikbare capaciteit én ervaringen met het daadwerkelijke uitgaven tempo. Daarbij wordt voor het jaar 2022 ruimte gecreëerd om de "overloop" uit 2021 daadwerkelijk tot uitvoering te brengen.

Voor de nuance is het goed om te benoemen dat een aanzienlijk deel van de doorgeschoven investeringsplanning 2021 betrekking heeft op investeringen in onderwijshuisvesting, waarvan nu € 6,5 mln. (ten behoeve van de verbouw van het lyceum Schöndeln) op grond van eerdere besluitvorming (rbs. 6950-2022 dd. 17 februari 2022) wordt doorgeschoven naar 2024.

Financiële gevolgen
De voorgestelde aanpassingen leiden tot wijzigingen in kredieten die zich laten vertalen in onderstaande begrotingswijziging:

Begrotingswijziging kredietrapportage - wijzigingen in investeringskredieten					
Omschrijving	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Afwijkingen kredieten					
72005 - aanvullend krediet vervangen openbare verlichting	€ 6.562				
72005 - te activeren	€ 6.562				
78004 - Vergroening/verduurzaming Waterschapskantoor – aframen verkoopresultaat	€ 442.250				
78004 - te activeren	€ 442.250				
Aanpassing kredieten					
75106 - uitvoering reconstructie N280	€ 4.171.163				
75106 - verrekening met provincie	€ 4.171.163				
76124 - aanleg fietspad Slachthuisstraat	€ 274.500				
76124 – aanvullende subsidie	€ 274.500				
74012 Verkeersveilig 2020	€ 57.773,21				
74012 – aanvullende subsidie	€ 57.773,21				

Voorgesteld wordt om de kredietrapportage en de bijbehorende bijlagen vast te stellen en de projecten conform deze rapportage aan te passen c.q. af te sluiten. Als gevolg van het aanpassen en doorschuiven van kredieten, het opschuiven van afsluitdata en het hiermee later in afschrijving nemen van activa, ontstaan er afwijkingen in de kapitaallasten ten opzichte van de (meerjaren-) begroting. De financiële effecten hiervan maken onderdeel uit van de voorjaarsnota en begroting 2023.

Toerekening interne uren aan projecten

Bij de voorbereiding en uitvoering van investeringen zetten wij interne uren in. Deze benodigde interne uren zijn daarmee onderdeel van het realiseren van een investering[1]. De financiële voorschriften (BBV) zeggen dat (ambtelijke) kosten die direct toerekenbaar zijn aan (investerings-) projecten moeten worden geactiveerd.

In de begroting 2021 is een taakstelling (oplossingsrichting) van € 570.000 opgenomen voor de toerekening van kosten aan projecten. Na doorrekening op basis van bovengenoemde uitgangspunten wordt over het jaar 2021 een bedrag van € 601.307 toegerekend aan projecten / activa. Hiermee kan ruimschoots invulling worden gegeven aan de taakstelling. Het bedrag dat boven de taakstelling uitgaat (€ 31.307,-) wordt toegevoegd aan het begrotingssaldo 2021.

In bijlage 4 zijn de betreffende projecten met het bedrag aan toegerekende uren opgenomen.

Financiële gevolgen

De toerekening van interne uren leidt tot wijzigingen in kredieten en het aanpassen van de urendoorberekening in onze administratie die zich laten vertalen in onderstaande begrotingswijziging:

Begrotingswijziging doorberekening ambtelijke uren - wijzigingen in investeringskredieten					
Omschrijving	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Aanpassen kredieten met doorberekening ambtelijke uren aan kredieten (cf bijlage 3)	€ 601.307				
Te activeren kosten	€ 601.307				
Lagere doorberekening ambtelijke uren naar taakvelden in de begroting	€ 601.307				
Waarvan: invulling taakstelling/oplossingsrichting	€ 570.000				
Waarvan: Ten gunste begrotingssaldo	€ 31.307				

Het toerekenen van de kosten aan (investerings-)projecten betreft een incidenteel jaarlijks voordeel, waarbij duidelijk moet zijn dat de investeringslasten hoger worden en dit dus ook zorgt voor hogere kapitaallasten. Het voordeel zal in de loop der jaren dan ook af gaan nemen. Met dit meerjarige afnemend effect is binnen onze begroting rekening gehouden.

[1] Met de term *investering* wordt een *vast actief* of *vaste activa* bedoeld. Materiele vaste activa zijn de bezittingen van de gemeente die langdurig gebruikt worden voor de uitoefening van gemeentelijke taken. Voorbeelden zijn grond-, weg- en waterbouwkundige werken, machines, apparaten, installaties e.d..

Als gevolg van het toerekenen van interne uren wijzigen de kapitaallasten van de betreffende projecten ten opzichte van de (meerjaren-) begroting. De doorrekening hiervan en de verdere financiële vertaling hiervan maken onderdeel uit van de voorjaarsnota en begroting 2023.

Burgemeester en wethouders van Roermond,

De secretaris, De burgemeester,

drs. J.W.A. Kradolfer (a.i.) M.J.D. Denders – de Leest

Ter inzage:

Bijlage(n):

1. Kredietrapportage 2021
2. Investeringsplanning 2021
3. Toerekening ambtelijke kosten aan projecten